

1.

Lag

om ändring av kemikalielagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i kemikalielagen (559/2013) 57 § 2 mom.,
ändras 3, 5 § 1 mom. 9 punkten, 15, 17, 20, 22 och 25 §, 46 § 2 mom., 49 och 52 §, 55 § 1 mom.
samt 59 § 3 och 5 mom., av dem 15 § sådan den lyder i lag 756/2018,
fogas till 5 § en ny 15 punkt och till lagen nya 15 a och 22 a § som följer:

3 §

Lagens tillämpning inom försvarsförvaltningen

Genom förordning av statsrådet kan det föreskrivas om nödvändiga undantag när det gäller iakttagandet av denna lag, Reach-förordningen, CLP-förordningen och biocidförordningen inom försvarsförvaltningens verksamhet, om det behövs med hänsyn till rikets försvar.

Undantagen kan gälla

- 1) kommunikationen i distributionskedjan och skyldigheterna för nedströmsanvändare,
- 2) tillståndsförfarandet enligt Reach-förordningen,
- 3) klassificering, märkning och anmälningar enligt CLP-förordningen,
- 4) tillståndsförfarandet enligt biocidförordningen,
- 5) utlämnande av uppgifter till tillsynsmyndigheter.

Inom försvarsförvaltningen får det dessutom göras avvikelser från kraven i denna lag, Reach-förordningen, CLP-förordningen och biocidförordningen, om de förutsättningar för handlingssekretess som anges i 24 § 1 mom. 10 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) eller i lagen om internationella förpliktelser som gäller informationssäkerhet (588/2004) uppfylls, eller om en avvikelse annars är nödvändig med hänsyn till försvarets karaktär, syfte eller särskilda uppgifter.

Vid tillämpningen av denna lag och Europeiska unionens kemikalielagstiftning inom försvarsförvaltningen ska tillräcklig omsorg och försiktighet iakttas i syfte att förebygga person-, miljö- och egendomsskador.

5 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om att förebygga och avvärja av kemikalier orsakade faror och olägenheter för hälsa och miljö samt fysikaliska faror och olägenheter av kemikalier finns dessutom i följande lagar:

— — —

9) strålsäkerhetslagen (859/2018),

— — —

15) tobakslagen (549/2016).

— — —

15 §

Behöriga myndigheter och utsedda organ

Säkerhets- och kemikalieverket är behörig myndighet enligt artikel 121 i Reach-förordningen, artikel 43 i CLP-förordningen, artikel 81 i biocidförordningen och artikel 8 i tvätt- och rengöringsmedelsförordningen. Säkerhets- och kemikalieverket är dessutom behörig myndighet enligt artikel 8.2 och 8.3 i kvicksilverförordningen när det gäller nya tillverkningsprocesser och utsläppande av nya produkter med kvicksilver tillsatt på marknaden.

Finlands miljöcentral är behörig myndighet enligt artikel 15 i POP-förordningen och, med undantag för de uppgifter som avses i 1 mom., enligt artikel 17 i kvicksilverförordningen samt utsedd nationell myndighet enligt artikel 4 i PIC-förordningen. Finlands miljöcentral är dessutom utsedd nationell myndighet enligt Rotterdamkonventionen, om inte något annat följer av PIC-förordningen.

Säkerhets- och kemikalieverket och Giftinformationscentralen är utsedda organ enligt artikel 45 i CLP-förordningen inom sina egna verksamhetsområden.

15 a §

Giftinformationscentralen

Giftinformationscentralen finns vid Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt.

Giftinformationscentralen ger anvisningar för förebyggande åtgärder och vårdåtgärder vid förgiftningstillbud. Giftinformationscentralen besvarar frågor som gäller förebyggande och vård av akuta förgiftningar dygnet runt och fungerar under tjänstetid som informationskälla för myndigheter och media.

Rådgivning ges till allmänheten och till yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. Centralen betjänar hela landet.

17 §

Säkerhets- och kemikalieverkets register

Säkerhets- och kemikalieverket ska föra register över de anmälningar som görs till verket enligt denna lag, över sina beslut om godkännande av biocidprodukter, över personer som har behörighet och specialexamen i fråga om biocidprodukter samt över registrerade företag som utför skadedjursbekämpning med biocidprodukter.

Säkerhets- och kemikalieverket för följande register:

- 1) kemikalieproduktregistret, som omfattar de uppgifter som avses i 22 §,
- 2) biocidregistret, som omfattar uppgifter om biocidprodukter som godkänts i enlighet med denna lag och biocidförordningen,

3) examens- och företagsregistret, som innehåller uppgifter om personer som avlagt den examen i fråga om biocidprodukter som avses i 38 § och den specialexamen som avses i 41 § och om registrerade företag och ansvarspersoner enligt 44 § som utför skadedjursbekämpning med biocidprodukter.

De uppgifter som avses i 1 mom. 1 punkten registreras i en e-tjänst (KemiDigi), som de nationella myndigheter och aktörer som avses i 52 § 2 mom. har tillträde till. Separata bestämmelser om rätten till sekretessbelagda uppgifter finns i 52 §. Bestämmelser om behandling av uppgifter finns i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (/).

Andra registeruppgifter än sådana som är sekretessbelagda enligt 56 § får lämnas ut som kopior eller över ett allmänt datanät.

I Säkerhets- och kemikalieverkets register kan det även föras in andra uppgifter som behövs för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Närmare bestämmelser om de register som avses i 2 mom. och om användningen av dem får utfärdas genom förordning av statsrådet

20 §

Språkkrav som gäller kemikalieinformationen

Biocidprodukter och varor som behandlats med biocider, växtskyddsmedel enligt lagen om växtskyddsmedel samt farliga kemikalier ska vara märkta på både finska och svenska. Närmare bestämmelser om namnen på de ämnen som nämns i bilaga VI till CLP-förordningen får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Mottagaren av en kemikalie ska enligt eget önskemål tillhandahålla ett säkerhetsdatablad enligt artikel 31 i Reach-förordningen på finska eller svenska eller på båda språken.

De uppgifter som anges i bilaga VIII till CLP-förordningen ska lämnas till Europeiska kemikaliemyndigheten på finska och svenska enligt vad som föreskrivs i 22 a § 1 mom. Om verksamhetsutövaren begränsar uppgiftsinlämningen på det sätt som avses i 22 a § 2 mom., kan verksamhetsutövaren dock ordna rådgivningstjänsten på antingen finska, svenska eller engelska.

Säkerhets- och kemikalieverket kan kräva att den som ansöker om tillstånd för biocidprodukter ska lämna uppgifterna på finska eller svenska enligt vad som föreskrivs i artikel 33.1, artikel 34.2 eller artikel 53.4 i biocidförordningen.

22 §

Lämnande av uppgifter om kemikalier till Säkerhets- och kemikalieverket

En verksamhetsutövare som svarar för att en farlig kemikalie eller en kemikalie för vilken det i enlighet med bilaga I till CLP-förordningen ska utarbetas ett säkerhetsdatablad släpps ut på

marknaden eller för användning i Finland ska lämna uppgifter om kemikalien till Säkerhets- och kemikalieverket. Kemikalieanmälan ska göras elektroniskt på det sätt som Säkerhets- och kemikalieverket fastställer.

Verksamhetsutövare som avses i 1 mom. och verksamhetsutövare som har fått ett beslut om godkännande enligt 30 § ska dessutom meddela Säkerhets- och kemikalieverket uppgifter om mängderna biocidprodukter och farliga kemikalier som verksamhetsutövaren släppt ut på marknaden eller för användning i Finland. Anmälan om mängder ska göras elektroniskt på det sätt som Säkerhets- och kemikalieverket fastställer.

Närmare bestämmelser om lämnande av de uppgifter som avses i 1 och 2 mom. och om innehållet i de uppgifter som ska lämnas utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

22 a §

Lämnande av uppgifter om kemikalier till Europeiska kemikaliemyndigheten

En importör eller nedströmsanvändare som ska iaktta skyldigheterna enligt bilaga VIII till CLP-förordningen, ska lämna de uppgifter som avses i den bilagan till det centraliserade system som förvaltas av Europeiska kemikaliemyndigheten, varifrån Giftinformationscentralen får behövliga uppgifter för att sköta den uppgift som avses i 15 a §.

Giftinformationscentralen ska utan dröjsmål underrätta Säkerhets- och kemikalieverket, om centralen upptäcker brister i de anmälningar som avses i 1 mom.

Trots bestämmelserna i 1 mom. kan en verksamhetsutövare som avses i 1 mom. i fråga om en kemikalie som är avsedd för industriell användning välja att begränsa uppgiftsinlämningen i enlighet med del A punkt 2.2.3 i bilaga VIII till CLP-förordningen. I det fallet ska verksamhetsutövaren ordna en rådgivningstjänst dygnet runt som snabbt kan tillhandahålla kompletterande utförlig produktinformation muntligen eller i elektronisk form.

25 §

Begränsning av detaljförsäljning av kemikalier och skyldighet att lämna uppgifter

En kemikalie får inte överlåtas i detaljhandeln, om det är uppenbart att användningen av den kan medföra särskild hälsofara.

Den som tar emot en hälsofarlig kemikalie är skyldig att lämna överlåtaren behövliga uppgifter om mottagaren, användaren och användningssyftet.

Till den del som det för ämnet inte fastställts en begränsning i bilaga XVII till Reach-förordningen får det genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om

1) åldersgränser samt villkoren med avseende på förvaring när det gäller detaljförsäljning och annan överlåtelse av farliga kemikalier och kemikalier som annars orsakar olägenhet för hälsan

samt om begränsningar av detaljförsäljningen i fråga om förebyggande av hälsofara till följd av uppenbart missbruk,

2) förutsättningarna för överlåtelse av hälsofarliga kemikalier från apotek,

3) fullgörandet av skyldigheten för den som tar emot en hälsofarlig kemikalie att lämna uppgifter.

Vad som föreskrivs ovan i denna paragraf tillämpas inte på

1) läkemedelspreparat avsedda för människor eller djur,

2) skjutförnödenheter,

3) explosiva varor som avses i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor,

4) narkotika som avses i narkotikalagen,

5) produkter som avses i tobakslagen.

29 §

Förutsättningar för godkännande

En biocidprodukt godkänns om följande förutsättningar är uppfyllda:

1) biocidprodukten innehåller enbart sådana verksamma ämnen som ingår i det arbetsprogram som avses i artikel 89.1 i biocidförordningen, men som ännu inte har godkänts för produkttypen i fråga,

2) biocidprodukten och med den behandlade produkter eller resthalter som dess användning ger upphov till orsakar inte uppenbar olägenhet för hälsa eller miljö vid användning av produkten enligt villkoren för godkännande,

3) biocidprodukten är tillräckligt effektiv och lämplig för sitt ändamål,

4) det finns analysmetoder för undersökning av biocidproduktens verksamma ämnen och av sådana ämnen i produkten och sådana resthalter användningen ger upphov till som kan ha betydande inverkan på hälsa eller miljö.

En biocidprodukt som uppfyller kriterierna i fråga om akut toxiska eller specifikt organtoxiska, cancerframkallande, mutagena eller reproduktionstoxiska egenskaper enligt artikel 19.4 a eller 19.4 b i biocidförordningen godkänns inte för tillhandahållande för allmänheten.

46 §

Tillsynsmyndighetens förbud och förelägganden

Säkerhets- och kemikalieverket kan i sådana fall som avses i 1 mom. förbjuda att en kemikalie eller en vara som innehåller kemikalien släpps ut eller tillhandahålls på marknaden eller meddela förelägganden om att kemikalien eller varan ska dras tillbaka från marknaden, om förfarandet vid returnering, om information som ska ges om faran eller om att kemikalien eller varan som innehåller kemikalien ska oskadliggöras på behörigt sätt. Förelägganden eller förbud meddelas dock av Finlands miljöcentral när det är fråga om tillsyn över efterlevnaden av PIC-förordningen eller av 23 § 1 eller 2 mom.

49 §

Rätt att få prover och utföra undersökningar

Tillsynsmyndigheten har rätt att utan ersättning få ett sådant till kvantiteten skäligt prov av kemikalien eller av en vara som innehåller kemikalien som behövs för utförande av undersökningar, om det behövs med tanke på tillsynen. Tillsynsmyndigheten ska på yrkande av aktören ersätta den i 1 mom. avsedda kemikalien eller varan som innehåller kemikalien enligt gängse pris, om den inte befinns vara lagstridig.

Om kemikalien eller varan som innehåller kemikalien är lagstridig, kan tillsynsmyndigheten ålägga den ekonomiska aktören att ersätta kostnaderna för anskaffning, testning och undersökning av kemikalien eller varan som innehåller kemikalien. Ersättningen är direkt utsökbar. Bestämmelser om indrivningen finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

52 §

Rätt att få uppgifter av andra myndigheter och utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

I denna lag avsedda tillsynsmyndigheter har, trots sekretessbestämmelserna, för skötseln av uppgifter som föreskrivs i denna lag rätt att av en annan tillsynsmyndighet få de uppgifter som behövs för tillsynen och att använda varandras prover för sådana undersökningar som behövs för tillsynen. Rätten att få personuppgifter begränsar sig till uppgifter som är nödvändiga med tanke på tillsynen.

En tillsynsmyndighet får, trots bestämmelserna om sekretess i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, lämna ut för tillsynen erhållna uppgifter om en enskilds eller en sammanslutnings ekonomiska ställning och företagshemlighet, och om en enskilds personliga förhållanden till andra tillsynsmyndigheter, andra myndigheter och sådana expertmyndigheter som behöver information för utförandet av en myndighetsuppgift som gäller kemikaliesäkerhet, samt till tillsynsmyndigheterna i andra EU-länder för tillsynen enligt Europeiska unionens kemikalielagstiftning.

Trots sekretessbestämmelserna får uppgifter som erhållits vid skötseln av uppdrag enligt denna lag lämnas ut till åklagaren och polisen för förebyggande och utredande av brott.

55 §

Sökande av ändring

— — —

I ett beslut som en myndighet har fattat med stöd av denna lag får ändring sökas på det sätt som anges i lagen om rättegång i förvaltningsärenden, om inte något annat följer av 2 och 3 mom.

— — —

59 §

Kemikalieförseelse

— — —

Om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, ska för kemikalieförseelse också dömas den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot vad som i CLP-förordningen

1) i artikel 4 eller avdelning II–IV föreskrivs om skyldigheter som gäller klassificering, märkning och förpackning,

2) i artikel 40 föreskrivs om skyldighet att anmäla uppgifter om ett ämne till Europeiska kemikaliemyndigheten, eller

3) i artikel 49 föreskrivs om skyldighet att bevara information eller göra den tillgänglig för den behöriga myndigheten, tillsynsmyndigheterna eller Europeiska kemikaliemyndigheten,

4) i artikel 48 föreskrivs om skyldighet att i all reklam för ett ämne eller en blandning som klassificerats som farliga ange de berörda faroklasserna eller farokategorierna.

— — —

Om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, ska för kemikalieförseelse också dömas den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) bryter mot vad som i artikel 3, 4 eller 4 a i tvätt- och rengöringsmedelsförordningen föreskrivs om utsläppande på marknaden av tvätt- och rengöringsmedel och tensider för tvätt- och rengöringsmedel eller vad som i artikel 7 i den förordningen föreskrivs om testningskrav, eller åsidosätter sin skyldighet enligt artikel 9 i den förordningen att tillhandahålla information,

2) bryter mot vad som i artikel 8, 10, 14 eller 17 i PIC-förordningen föreskrivs om skyldighet att lämna information om export av kemikalier eller mot vad som i artikel 16 föreskrivs om att ge information om transitering, eller bryter mot ett beslut av mottagarlandet enligt artikel 14, exportförbudet enligt artikel 15 eller skyldigheten att ange referensnummer i exportdeklarationen enligt artikel 19 i den förordningen,

3) bryter mot ett förbud och en begränsning som avses i artikel 3 i POP-förordningen eller underlåter att iaktta vad som i artikel 5 i den förordningen föreskrivs om lager, eller

4) bryter mot exportrestriktionerna enligt artikel 3 eller importrestriktionerna enligt artikel 4 i kvicksilverförordningen, när det är fråga om import av kvicksilverblandningar som förtecknas i bilaga I till förordningen för andra syften än bortskaffande som avfall, eller skyldigheterna i fråga om mellanlagring enligt artikel 7.3 eller förbuden i fråga om användning enligt artiklarna 5, 7, 8, 9.1 och 9.2, när det är fråga om produkter med kvicksilver tillsatt, kvicksilver, kvicksilverföreningar eller kvicksilverblandningar, eller skyldigheten att lämna uppgifter enligt artikel 8.3.

— — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

De uppgifter som anges i bilaga VIII till CLP-förordningen och som avses i 22 § 2 mom. ska i fråga om blandningar som är avsedda för konsumtionsanvändning och yrkesmässig användning lämnas till Europeiska kemikaliemyndigheten från och med den 1 januari 2021 och i fråga om blandningar som är avsedda för industriell användning från och med den 1 januari 2024. Om en blandning används i flera syften än ett ska de strängaste tillämpliga kraven och övergångstiderna tillämpas på den.

Om en verksamhetsutövare före de tidpunkter som nämns i 2 mom. har gjort en nationell kemikalieanmälan enligt vad som föreskrivs i 22 § 1 mom. och uppgifterna om blandningen inte har ändrats på det sätt som avses i del B punkt 4.1 i bilaga VIII till CLP-förordningen, gäller övergångstiden för lämnande av uppgifter till Europeiska kemikaliemyndigheten fram till den 1 januari 2025. I egenskap av i 15 § avsett utsett organ ska Giftinformationscentralen övergå till att använda de uppgifter som verksamhetsutövarna med stöd av 22 a § 2 mom. lämnar till Europeiska kemikaliemyndigheten enligt vad som i 2 mom. föreskrivs om övergångstider för lämnande av uppgifter om blandningar som används i olika syften, dock senast den 1 januari 2025, fram till vilken tidpunkt 17 § 2 mom. 2 punkten och, i fråga om uppgifter som ska förmedlas till Giftinformationscentralen för behandling vid förgiftningar, 3 mom. i lag 599/2013 ska tillämpas.

— — —

